

Regnskap 2. kvartal 2018

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	19
Balanse	21
Kontantstrømoppstilling	22
Endring i egenkapital	23
Noter	26
Resultater fra kvartalsregnskapene	51
Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene	52
Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-6	53
Egenkapitalbevis	54
Revisjonsberetning	56

Hovedtall

	1. halvår					
	2018		2017		2017	
Resultatsammendrag	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾
Netto renteinntekter	1.149	1,48	1.066	1,49	2.225	1,52
Netto provisjons- og andre inntekter	1.149	1,48	993	1,39	2.005	1,37
Netto avk. på finansielle investeringer	480	0,62	269	0,38	760	0,52
Sum inntekter	2.778	3,58	2.328	3,25	4.989	3,42
Sum driftskostnader	1.306	1,69	1.169	1,63	2.369	1,62
Resultat før tap	1.471	1,90	1.159	1,62	2.621	1,80
Tap på utlån, garantier m.v.	127	0,16	175	0,24	341	0,23
Resultat før skatt	1.345	1,74	984	1,37	2.279	1,56
Skattekostnad	287	0,37	210	0,29	450	0,31
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	151	0,20	2	0,00	-1	0,00
Periodens resultat	1.209	1,56	776	1,08	1.828	1,25
Renter hybridkapital	20		17		33	
Periodens resultat eks. renter hybridkapital	1.189		759		1.795	
Nøkkeltall	30.6.18		30.6.17		31.12.17	
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	14,4 %		9,9 %		11,5 %	
Kostnadsprosent ²⁾	47 %		50 %		47 %	
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	115.787		107.358		112.071	
Brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	154.790		143.800		148.784	
Innskudd fra kunder	80.343		75.559		76.476	
Innskuddsdekning ekskl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	69 %		70 %		68 %	
Innskuddsdekning inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt ²⁾	52 %		53 %		51 %	
Utlånsvekst (bto.) siste 12 mnd (inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt) ²⁾	7,6 %		8,5 %		8,2 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	6,3 %		12,7 %		13,9 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	154.973		143.190		145.948	
Forvaltningskapital	159.584		149.449		153.254	
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt						
Tapsprosent utlån ²⁾	0,17 %		0,25 %		0,23 %	
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ²⁾	0,18 %		0,18 %		0,19 %	
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ²⁾	1,05 %		0,80 %		0,80 %	
Soliditet						
Kapitaldekningsprosent	19,0 %		19,0 %		18,6 %	
Kjernekapitaldekningsprosent	17,0 %		16,8 %		16,6 %	
Ren kjernekapitalprosent	15,0 %		14,9 %		14,6 %	
Kjernekapital	16.488		15.526		15.707	
Netto ansvarlig kapital	18.418		17.552		17.629	
Likviditetsdekning (LCR)	150 %		160 %		164 %	
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,4 %		7,2 %		7,2 %	
Kontor og bemanning						
Antall bankkontor	48		48		48	
Antall årsverk	1.439		1.408		1.403	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

2) Definert som alternativt resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Egenkapitalbevis (EKB)	30.6.18	30.6.17	31.12.17	31.12.16	31.12.15	31.12.14
Egenkapitalbevisbrøk	63,9 %	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,6 %
Antall utstedte bevis (mill. kroner) ²⁾	129,31	129,54	129,38	129,64	129,43	129,83
Børskurs	84,50	71,75	82,25	64,75	50,50	58,50
Børsverdi (mill. kroner)	10.926	9.316	10.679	8.407	6.556	7.595
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte) ²⁾	80,21	75,40	78,81	73,35	67,39	62,04
Resultat per EKB, majoritetsandel ²⁾	5,75	3,66	8,71	7,93	6,96	8,82
Utbytte per EKB			4,40	3,00	2,25	2,25
Pris / Resultat per EKB ²⁾	7,35	9,80	9,44	8,17	7,26	6,63
Pris / Bokført egenkapital ²⁾	1,05	0,95	1,04	0,88	0,75	0,94

2) Definert som alternativt resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Styrets beretning

Første halvår 2018

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

Hovedtrekk første halvår 2018

- Gode resultater fra bankdrift, datterselskaper og produkselskaper
- Resultatet var 1.209 millioner kroner og 433 millioner bedre enn i første halvår 2017. Bedringen skyldes økte driftsinntekter, bedre avkastning på finansielle eiendeler og reduserte tap på utlån
- Ren kjernekapitaldekning per 30. juni 2018 15,0 prosent
- Betydelig flere kunder og høy vekst innenfor alle produktområder

Overskudd på 1.209 millioner kroner i første halvår 2018

- Resultat før skatt 1.345 millioner kroner (984 millioner)
- Resultat 1.209 millioner kroner (776 millioner)
- Avkastning på egenkapital 14,4 prosent (9,9 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 15,0 prosent (14,9 prosent)
- Vekst i utlån 7,6 prosent (8,5 prosent) og innskudd 6,3 prosent (12,7 prosent) siste 12 måneder
- Vekst i utlån til privatmarkedet var på 10,6 prosent siste 12 måneder og privatmarkedslån utgjør 67 prosent (65 prosent) av totale utlån
- Vekst i utlån til næringsliv var på 2,0 prosent siste 12 måneder
- Tap på utlån og garantier 127 millioner kroner (175 millioner), 0,17 prosent (0,25 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 5,75 kroner (3,66). Bokført verdi per egenkapitalbevis 80,21 kroner (75,40)

Hovedpunkter andre kvartal 2018

- Resultat før skatt 748 millioner kroner (518 millioner)
- Resultat 743 millioner kroner (409 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 17,9 prosent (10,5 prosent)
- Netto resultat finansielle eiendeler 195 millioner kroner (35 millioner)
- Tap på utlån 78 millioner kroner (86 millioner), 0,20 prosent (0,24 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 3,54 kroner (1,92 kroner)

Resultat 433 millioner kroner bedre enn i første halvår 2017

SpareBank 1 SMN oppnådde i første halvår 2018 et resultat før skatt på 1.345 millioner kroner (984 millioner). Overskuddet er 1.209 millioner kroner (776 millioner) og avkastning på egenkapitalen 14,4 prosent (9,9 prosent).

Samlede driftsinntekter i første halvår 2018 utgjorde 2.297 millioner kroner (2.059 millioner). Det gir en økning på 239 millioner kroner fra året før. Av inntektsveksten kommer 114 millioner kroner fra økt satsing i bankens datterselskaper SpareBank 1 SMN Regnskapshuset og i SpareBank 1 Markets.

Driftskostnadene ble 1.306 millioner kroner (1.169 millioner) i første halvår 2018. Økningen på 137 millioner kroner kommer hovedsakelig fra økt aktivitet i datterselskaper.

Resultatandelen av eierinteresser og tilknyttede selskaper var 181 millioner kroner (165 millioner). Avkastning på finansielle eiendeler ble 299 millioner kroner (104 millioner), hvorav 90 millioner kroner gjelder gevinst som følge av fusjon av selskapene Vipps, Bank Asept og Bank ID.

Samlede tap på utlån og garantier ble på 127 millioner kroner (175 millioner). Tapsavsetningene er i hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet.

Resultat virksomhet holdt for salg utgjør 150 millioner kroner i gevinst på salg av bankens hovedkontor i Trondheim.

Den gode veksten i utlån og innskudd fortsetter, og banken øker sin markedsandel innenfor privatmarkedsegmentet. Samlede utlån økte med 7,6 prosent (8,5 prosent) og innskuddene med 6,3 prosent (12,7 prosent).

Ren kjernekapitaldekning var per 30. juni 2018 15,0 prosent (14,9 prosent). Målsatt ren kjernekapitaldekning er 15,0 prosent.

Resultatet per egenkapitalbevis var 5,75 kroner (3,66). Bokført verdi var 80,21 kroner (75,40) per egenkapitalbevis.

Kursen på bankens egenkapitalbevis (MING) var ved halvårsskiftet 84,50 kroner (71,75). Det er i 2018 utbetalt et kontantutbytte på 4,40 kroner (3,00) per egenkapitalbevis for 2017.

Økte netto renteinntekter

Netto renteinntekter økte med 83 millioner kroner til 1.149 millioner (1.066 millioner) i første halvår 2018. Økningen fremkommer i all hovedsak som følge av økte utlån og innskudd både til privat- og næringslivskunder.

Risikoprising og oppmerksomhet mot regulatorisk kapitalbruk har gitt forbedrede marginer på deler av næringslivsporteføljen, og arbeidet med dette videreføres.

Etter en lang periode med reduksjon økte markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR i første kvartal og deler av andre kvartal 2018, men falt i andre halvdel av andre kvartal. Dette har gjennom halvåret medført press på boliglånsmarginene samtidig som innskuddsmarginen er bedret.

Økte andre inntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte i 2018 med 156 millioner kroner til 1.149 millioner (993 millioner).

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjonsinntektene for lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt utgjorde i første halvår 2018 samlet 193 millioner kroner (166 millioner). Inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er økt med 27 millioner kroner som følge av høyere solgt portefølje samt forbedrede marginer.

Andre provisjonsinntekter ble 956 millioner kroner (827 millioner). Den sterke veksten kommer i all hovedsak fra økt aktivitet i SpareBank 1 Markets og oppkjøp i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN.

Høy produktdekning hos kundene er viktig for banken. Det gir høy kundetilfredshet og en diversifisert inntektsstrøm for banken.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	1. halvår		Endring
	2018	2017	
Betalingstjenester	99	102	-4
Kredittkort	31	29	2
Sparing og forvaltning	52	44	8
Forsikring	87	84	3
Garantiprovisjoner	32	32	0
Eiendomsmegling	203	200	2
Regnskapstjenester	241	200	41
Markets	178	105	73
Øvrige provisjoner	34	31	3
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	956	827	129
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	185	158	27
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	7	8	-1
Sum provisjonsinntekter	1.149	993	155

God avkastning på finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer ble 299 millioner kroner (105 millioner). Dette fordeler seg slik:

- Gevinst og utbytte på aksjer i banken og datterselskaper var 124 millioner kroner (13 millioner). Av dette er 90 millioner kroner gevinst som følge av avtalt fusjon mellom Vipps, Bank Asept og Bank ID.
- Finansielle derivater har gitt gevinster på 142 millioner kroner (22 millioner). Dette er i all hovedsak gevinster på renteinstrumenter. Relativt store gevinster tilskrives renteoppgang gjennom første halvår. Dette motvirkes dels av tap på fastrentedelen av obligasjonsporteføljen, som har samlede tap på 36 millioner kroner (gevinst 58 millioner)
- Øvrige finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi inkluderer verdiendring på bankens portefølje av fastrentelån og har gitt en gevinst på 12 millioner kroner (15 millioner)
- Inntekter fra valutaforretninger på 26 millioner kroner (19 millioner) er inntekter fra valutahandel i SpareBank 1 Markets og resultat av kurssvingninger på bankens finansiering i utenlandsk valuta
- Gevinster på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets var samlet 37 millioner kroner (25 millioner)
- Finansielle instrumenter banken anvender som sikring har hatt et tap på 6 millioner kroner (tap 48 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	1. halvår		Endring
	2018	2017	
Gevinst/(tap) på aksjer (inkl utbytte)	124	13	111
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	142	22	120
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	12	15	-3
Gevinst/(tap) på valuta	26	19	7
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-36	58	-94
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	37	25	12
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	-6	-48	42
Netto resultat fra finansielle instrumenter	299	105	194

Produktselskaper og andre tilknyttede selskaper

Produktselskapene gir bankens kunder tilgang til et bredt produktspekter og tilfører dermed banken provisjonsinntekter. Produktselskapene gir også banken god avkastning på investert kapital.

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring, SpareBank 1 Skadeforsikring, ODIN Forvaltning og SpareBank 1 Gruppen Finans. SpareBank 1 SMN sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen var ved utgangen av første halvår 2018 uendret på 19,5 prosent. SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt i første halvår 2018 ble 601 millioner kroner (711 millioner). SpareBank 1 Forsikring bidrar med 85 prosent av resultatet. Svakere resultat fra forsikringsvirksomheten sammenlignet med et svært godt første halvår i 2017 forklarer resultatnedgangen i SpareBank 1 Gruppen.

SpareBank 1 SMNs andel av resultatet for første halvår 2018 ble 117 millioner kroner (134 millioner).

Mulig fusjon mellom SpareBank 1 Skadeforsikring og DNB Forsikring

SpareBank 1 Gruppen og DNB inngikk 20. juni en intensjonsavtale om å slå sammen sine forsikringsvirksomheter. Sammenslåingen gjennomføres ved at DNB Forsikring AS fusjonerer med SpareBank 1 Skadeforsikring AS. Det fusjonerte selskapet vil ha en tilnærmet komplett produktportefølje innenfor risikoforsikring til privat- og SMB-markedet.

I intensjonsavtalen er det lagt til grunn et bytteforhold på om lag 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen og om lag 20 prosent for DNB. Dette bytteforholdet baserer seg på verdien av de to skadeforsikringsselskapene.

SpareBank 1 Gruppen skal ha en eierandel på 60 prosent og DNB 40 prosent i det fusjonerte selskapet. Markedsverdi vil bli lagt til grunn når DNB skal øke sin eierandel til 40 prosent gjennom kjøp av ytterligere 20 prosent av aksjene i selskapet. På fusjonstidspunktet vil selskapet ha en markedsandel innenfor risikoforsikring på over 15 prosent, og blir med dette landets tredje største forsikringsselskap, og landets største med distribusjon gjennom bank. Selskapet viderefører SpareBank 1s avtale om å levere produkter til LO -forbundenes 930 000 medlemmer gjennom merkevaren LO favor. SpareBank 1-bankene vil distribuere forsikringene under SpareBank 1-merkevaren, mens DNB vil distribuere forsikringene under egen merkevare. Fusjonen vil etter planen gjennomføres 1. januar 2019, forutsatt godkjenning fra myndighetene.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Per 30. juni 2018 har banken solgt lån på samlet 37,2 milliarder kroner (34,2 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende 35,7 prosent (36,3 prosent) av bankens samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt i er 19,9 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i første halvår 2018 ble minus 5 millioner kroner (minus 37 millioner).

Verdivurderingen av selskapets basisswapper er knyttet til valutasikring av selskapets innlån. Disse verdivurderes halvårsvis og kan gi store resultatsvingninger fra halvår til halvår. Kurstap oppstår som følge av at markedskostnaden ved valutasikringen er redusert og effekten av kurstapet vil utlignes over valutasikringens løpetid.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 30. juni 2018 er utlån på 1,8 milliarder kroner (2,3 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel er 33,5 prosent av selskapet og bankens andel av resultatet for 2018 ble 8 millioner kroner (13 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank. Av utlånene i SpareBank 1 Næringskreditt er 43 prosent solgt fra BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i første halvår 2018 ble 65 millioner kroner (39 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 17,4 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i første halvår 2018 ble 11 millioner kroner (7 millioner), og andel av porteføljen er 893 millioner kroner (823 millioner).

SpareBank 1 Kredittkort har siden første januar 2017 håndtert kredittkortprogrammet i LOfavør. Denne avtalen utvider det forretningsmessige forholdet mellom LO og SpareBank 1-alliansen.

Sparebank 1 Kredittkort fikk i 2017 oppdraget på å levere kredittprodukter til et utvidet Vipps. Avtalen implementeres i løpet av 2018.

BN Bank

SpareBank 1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank per 30. juni 2018.

Resultatet i BN Bank i første halvår 2018 ble 155 millioner kroner (144 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen på 8,7 prosent (8,4 prosent). SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank i første halvår 2018 ble 53 millioner kroner (50 millioner) justert for resultatandel i BN Bolig.

Etter beslutning om avvikling av satsingen på finansiering av næringseiendom er næringslivsporteføljen redusert med 18,9 milliarder kroner tilsvarende 59 prosent siden 30. juni 2015. Dette har bidratt til bedring av soliditeten i SpareBank 1 SMN og til forbedret lønnsomhet i den resterende næringslivsporteføljen i BN Bank.

BN Bank skal primært være en privatmarkedsbank og hovedmarkedet er Oslo og Østlandsområdet.

BN Bank har vedtatt å styrke produktplattformen gjennom en forsiktig satsing på forbrukslån. I tillegg har selskapet i samarbeid med EiendomsMegler 1 Midt-Norge etablert selskapet BN Bolig hvor BN Bank har en eierandel på 50 prosent. Satsingen på eiendomsmegling i Oslo-markedet vil kunne bidra til sterkere boliglånsvekst for BN Bank. For å understøtte satsingen på eiendomsmegling har bankens styre også vedtatt en nysatsing på prosjektfinansiering av hovedsakelig boligprosjekter. Dette vil være en kontrollert satsing med gradvis oppbygging av porteføljen.

SpareBank 1 Betaling

SpareBank 1 Betaling er SpareBank 1 bankenes eierselskap for betalingsløsninger, herunder Vipps. Bank ID og Bank Asept skal fusjonere med Vipps for å ta opp kampen om de framtidige betalingsløsningene, og fusjonen ble godkjent av konkurransetilsynet den 27. april 2018. Vipps har mål om å være Nordens ledende finansteknologimiljø, og for SpareBank 1 SMN vil eierandel og tett samarbeid med Vipps være viktig for å

holde på kunderelasjoner etter innføringen av PSD2. Vipps vil i løpet av 2018 lansere flere tjenester som vil forenkle bankkundenes hverdag og med kontointegrasjon også sørge for å holde kostnadene nede.

SpareBank 1 Betaling fikk i første halvår et underskudd på 31 millioner som utgjør selskapets resultatandel fra virksomheten i Vipps. SpareBank 1 SMN sin andel av underskuddet utgjør 6 millioner kroner. SpareBank 1 SMN har videre i andre kvartal inntektsført en gevinst på 90 millioner kroner knyttet til den vedtatte fusjonen.

Driftskostnader

Samlede kostnader i konsernet økte med 137 millioner kroner i 2018 og ble 1.306 millioner (1.169 millioner).

I morbanken er kostnadene økt med 19 millioner kroner siste 12 måneder, hvor 11 millioner kroner er knyttet til salg av bankens hovedkontor i Trondheim. Effektivisering av banken har gitt lavere bemanning og reduserte kostnader. Siden 31. desember 2014 er antall årsverk i morbanken redusert med 132 til 588 årsverk ved utgangen av første halvår 2018. Endret kundeadferd og ny teknologi legger til rette for ytterligere effektivisering. Parallelt har satsing på ny teknologi gitt økte IT- og utviklingskostnader, og dette vil fortsette. Målet om netto nullvekst i morbankens driftskostnader skal imidlertid opprettholdes.

Samlede kostnader i datterselskapene var 674 millioner kroner (556 millioner) og har økt med 118 millioner siste 12 måneder. Av dette er 34 millioner kroner følge av selskapsoppkjøp i SpareBank Regnskapshuset SMN, 75 millioner oppbygging i SpareBank 1 Markets og 9 millioner satsing på BN Bolig. Også i datterselskapene arbeides det kontinuerlig med kostnadskontroll.

Selskapsoppkjøp i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN gir inntektsvekst og resultatøkning i selskapet. Kapasitetsøkning har gitt sterk inntektsvekst i SpareBank 1 Markets og potensialet for ytterligere vekst er høyt.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 47 prosent (50 prosent), i morbanken 29 prosent (30 prosent).

Reduserte tap og lavt mislighold

IFRS 9 Finansielle instrumenter har fra og med første januar 2018 erstattet IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. Implementeringseffekten er ført direkte mot egenkapitalen første januar 2018. Det vises til note 2 og 45 i årsrapporten for 2017, samt note 1 i denne rapporten for ytterligere detaljer.

I første halvår 2018 ble netto tap på utlån 127 millioner kroner (175 millioner). Netto tap på utlån utgjør 0,17 prosent av totale utlån (0,25 prosent).

På utlån til konsernets næringslivskunder er det i første halvår 2018 netto tapsført 111 millioner kroner (168 millioner), i all hovedsak knyttet til utlån til oljerelatert virksomhet.

På utlån til privatmarkedskunder er det i første halvår 2018 netto tapsført 16 millioner kroner (tap 7 millioner).

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 30. juni 2018 utgjør 1.166 millioner kroner (919 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 1.907 millioner kroner (1.409 millioner) tilsvarende 1,23 prosent (0,98 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Etter implementering av IFRS 9 fra første januar 2018, er alle lån klassifisert i trinn 3 i forventet taps-modellen definert som problemlån.

Mislighold over 90 dager var 275 millioner kroner (258 millioner) med 44 millioner kroner på næringsliv og 231 millioner på privatmarked. I prosent av brutto utlån er misligholdet 0,18 prosent (0,18 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement utgjør 1.632 millioner kroner (1.151 millioner) med 1.221 millioner på næringsliv og 20 millioner kroner på privatmarked. Av brutto utlån utgjør andre tapsutsatte engasjement 1,05 prosent (0,80 prosent).

Det er god kredittkvalitet i utlånsporteføljen. En svært stor andel av årets tap på utlån er knyttet til oljerelatert virksomhet, men også i denne delen av porteføljen er utviklingen positiv.

Forvaltningskapital på 160 milliarder

Bankens forvaltningskapital per første halvår 2018 var 160 milliarder kroner (149 milliarder) og har økt med 11 milliarder tilsvarende 6,8 prosent det siste året. Forvaltningskapitalen har økt i hovedsak som følge av høyere utlånsvolum.

Per 30. juni 2018 er utlån på til sammen 39 milliarder kroner (37 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer dog utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Høy vekst i utlån til bolig

Totale utlån har økt med 11,0 milliarder kroner (11,2 milliarder), tilsvarende 7,6 prosent (8,5 prosent) siste 12 måneder og var 154,8 milliarder (143,8 milliarder) per 30. juni 2018. Veksten i første halvår var 4,0 prosent (4,6 prosent).

- Utlån til personkunder økte siste 12 måneder med 10,0 milliarder kroner (9,0 milliarder) til 104,1 milliarder (94,1 milliarder). Vekst på 10,6 prosent (10,5 prosent). Veksten i første halvår var 5,5 prosent (5,3 prosent). Med denne veksten øker banken sin markedsandel.
- Utlån til bedriftskunder økte siste 12 måneder med 1,0 milliarder kroner (2,3 milliarder) til 50,7 milliarder (49,7 milliarder). Vekst på 2,0 prosent (4,8 prosent). Utlån til næringslivskunder økte i første halvår 2018 med 1,2 prosent (3,3 prosent).
- Utlån til personkunder utgjorde 67 prosent (65 prosent) av totale utlån til kunder per 30. juni 2018

Veksten i boliglån er høy, og bankens markedsandeler er økende. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje og kvaliteten i boliglånsporteføljen er svært god.

Nye utlån til bedriftskunder er i hovedsak mindre bedrifter og er prioritert utfra kapitalbegrensninger og lønnsomhetshensyn.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5)

God innskuddsvekst

Innskudd fra kunder økte siste 12 måneder med 4,8 milliarder kroner (8,5 milliarder) til 80,3 milliarder (75,6 milliarder). Dette tilsvarer en vekst på 6,3 prosent (12,7 prosent). Innskuddsveksten i første halvår 2018 var 5,1 prosent (12,5 prosent).

- Innskudd fra personkunder økte med 2,3 milliarder kroner (1,9 milliarder) til 34,3 milliarder, tilsvarende 7,2 prosent (6,2 prosent). I første halvår økte innskuddene i Privatmarked med 8,0 prosent (7,6 prosent)

- Innskudd fra bedriftskunder økte med 2,5 milliarder kroner (6,7 milliarder) til 46,0 milliarder, tilsvarende 5,7 prosent (18,0 prosent). I første halvår økte innskuddene i Næringsliv med 3,0 prosent (16,4 prosent).
- Innskuddsdekningen i SpareBank 1 SMN var 69 prosent (70 prosent) eksklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Innskuddsdekningen inklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 52 prosent (53 prosent).

(Fordelt i henhold til sektor – se note 9).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var 10,0 milliarder kroner (9,0 milliarder) per første halvår 2018. Økningen på 1,0 milliarder kroner er et resultat av godt salg og verdøkninger, på aksjefond og aktiv forvaltning.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	1. halvår		Endring
	2018	2017	
Aksjefond	6.152	5.970	182
Sporeforsikring	784	782	2
Aktiv forvaltning	3.616	2.913	703
Totalt	10.552	9.665	887

Forsikring

Bankens forsikringsportefølje er økt med 9 prosent siste 12 måneder. Det har vært tilfredsstillende vekst både på skade- og personforsikringer.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	1. halvår		Endring
	2018	2017	
Skadeforsikring	794	735	41
Personforsikring	340	318	22
Tjenestepensjon	259	221	38
Totalt	1.393	1.292	101

Privatmarked

Totale utlån i privatmarkedet er 109 milliarder kroner (98 milliarder) og totale innskudd 40 milliarder kroner (37 milliarder) per 30. juni 2018. Dette er utlån til og innskudd fra lønnstakere, landbrukskunder og enkeltpersonsforetak i morbanken.

I privatmarkedet ble samlede driftsinntekter 986 millioner kroner (894 millioner) i første halvår 2018. Netto renteinntekter utgjorde 589 millioner kroner (529 millioner) og provisjonsinntektene 397 millioner (364 millioner). Inntektene har økt i hovedsak som følge av økte utlån og økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt. Samlede inntekter økte med 93 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 13,2 prosent (16,2 prosent). Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlånsmarginen i første halvår 2018 ble 1,72 prosent (1,86 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,21 prosent (0,18 prosent) målt mot tremåneders NIBOR. Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har økt i 2018.

Utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet siste 12 måneder ble henholdsvis 10,6 prosent (10,0 prosent) og 7,8 prosent (5,6 prosent).

Det er gjennomgående lav direkte risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom.

Banken har en tydelig plan for innretning av en distribusjonsmodell for privatmarkedet som skal sikre økt salgskraft og kostnadseffektivisering. Salget skal øke i alle kanaler med sterk vekt på økt andel digitalt salg. Det er også viktig å fortsette kostnadseffektiviseringen samtidig som banken skal opprettholde en sterk fysisk tilstedeværelse.

Næringsliv

Totale utlån til næringslivskunder er 39 milliarder kroner (40 milliarder) og totale innskudd 38 milliarder (38 milliarder) per 30. juni 2018. Dette er en diversifisert portefølje med utlån til og innskudd fra næringslivskunder i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Innen næringsliv ble driftsinntektene 643 millioner kroner (645 millioner) i første halvår 2018. Netto renteinntekter ble 541 millioner kroner (544 millioner) og provisjonsinntektene og avkastning på finansielle investeringer 102 millioner (101 millioner).

Netto samlede tap i næringslivssegmentet er redusert og var 102 millioner kroner (166 millioner) i første halvår 2018. Tapene er i all vesentlighet knyttet til utfordringene innen oljerelatert virksomhet.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 10,8 prosent (9,5 prosent) i første halvår 2018. Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,67 prosent (2,83 prosent) og minus 0,05 prosent (minus 0,08 prosent) i første halvår 2018.

Utlånene ble redusert med 1,1 prosent (vekst 2,4 prosent) og innskuddene økte med 1,9 prosent (19,5 prosent) siste 12 måneder.

SMB segmentet er et viktig satsingsområde i banken, og det er målsatt kundevekst og økte markedsandeler. Det er vesentlig å ha et differensiert betjeningskonsept rettet mot dette segmentet. Næringsliv i SpareBank 1 SMN arbeider kontinuerlig med forbedre, effektivisere og automatisere prosesser.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i første halvår 2018 ble 198,5 millioner kroner (164,3 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	1. halvår		
	2018	2017	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	17,7	23,5	-5,8
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	72,3	57,6	14,7
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	44,0	35,7	8,3
SpareBank 1 Markets (proforma inkl Allegro)	36,0	20,4	15,6
SpareBank 1 SMN Invest	23,2	16,0	7,2
Andre selskaper	5,3	11,2	-5,9
Sum	198,5	164,3	34,2

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en svært sterk markedsposisjon og særlig i Trondheim. Ambisjonen er fortsatt å styrke markedsandelen i regionen. Selskapet har i samarbeid med BN Bank etablert selskapet BN Bolig, hvor EiendomsMegler 1 Midt-Norge og BN Bank eier 50 prosent hver. Dette er en satsing på eiendomsmegling i Oslo-markedet som skal gi økte inntekter fra eiendomsmegling og sterkere boliglånsvekst for BN Bank.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge sitt resultat før skatt i første halvår 2018 ble 17,7 millioner kroner (23,5 millioner). Resultatet er noe svekket av reduserte inntekter som følge av færre solgte boligenheter. Antall solgte boligenheter i 2018 var 3.533 mot 3.695 i første halvår 2017. Resultatet preges også av 11,7 millioner kroner i negativt resultat knyttet til oppstartskostnader i BN Bolig (minus 11,5 millioner). EiendomsMegler 1 Midt-Norge konsoliderer resultatet fra BN Bolig som datterselskap.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 72,3 millioner kroner i første halvår 2018 (57,6 millioner), og har sterk resultatutvikling som følge av høy inntektsvekst, moderat kostnadsvekst og god risikostyring. Selskapets forretningsområder er hovedsakelig leasing til SMB-markedet og billån til privatkunder. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 6,9 milliarder kroner (5,7 milliarder), der leasingavtalene utgjør 2,9 milliarder kroner (2,7 milliarder) og billån 3,7 milliarder kroner (3,0 milliarder). Selskapet tilbyr også forbrukslån, og denne porteføljen var ved halvårsskiftet 236 millioner kroner (163 millioner).

Det har vært god vekst og spesielt på billån hvor veksten siste 12 måneder har vært 23 prosent (42 prosent). SamSpar-bankene i SpareBank 1 hadde per 30. juni 2018 en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent og Sparebanken Sogn og Fjordane en eierandel på 7,5 prosent. SpareBank 1 SMN eier 64,6 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i første halvår 2018 et overskudd før skatt på 44,0 millioner kroner (35,7 millioner). Selskapet utvidet fra og med 2017 virksomheten betydelig i Møre og Romsdal gjennom oppkjøp av et større selskap, og har i 2018 kjøpt opp ytterligere ni selskaper i Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskapet har med dette passert 440 ansatte, har 10.000 kunder og er representert på 40 kontorer. Dette har bidratt til resultatforbedring og betydelig økning i både inntekter og kostnader.

Selskapet retter seg mot SMB-segmentet med en teknologisk moderne distribusjonsmodell og et bredt tjenestespekter.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat før skatt i første halvår 2018 på 23,2 millioner kroner (16,0 millioner).

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning utgjør 19,8 millioner kroner av selskapet netto totale inntekter. Selskapet har i tillegg eierinteresser i eiendomsselskapet Grilstad Marina og resultatandelen fra dette selskapet var 3,4 millioner kroner (12,8 millioner) i første halvår 2018.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel på 66,7 prosent. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim, Ålesund og Stavanger. Det er 137 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets eier SpareBank 1 Kapitalforvaltning 100 prosent (tidligere Allegro Kapitalforvaltning og SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning). Selskapet er sentralt i SpareBank 1 Markets sin satsing på kapitalforvaltning med en samlet forvaltningskapital på tretten milliarder kroner. Selskapet har 15 ansatte.

SpareBank 1 Markets' konsernresultat før skatt i 1. halvår 2018 ble 36 millioner kroner (20,4 millioner). Det har vært positiv inntektsutvikling innenfor alle forretningsområder i konsernet i første halvår, herunder sterk vekst i inntekter fra emisjoner av egenkapital og obligasjoner.

I SpareBank 1 SMN sitt markedsområde er SpareBank 1 Markets det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor konsernet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken følger en konservativ likviditetsstrategi som legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i tolv måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 25 milliarder kroner og er finansiert i 26 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Myndighetene stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR er beregnet til 150 prosent per 30. juni 2018 (160 prosent). Kravet er 100 prosent.

Konsernets innskuddsdekning per 30. juni 2018 inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 52 prosent (53 prosent).

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 83 prosent (80 prosent) per 30. juni 2018.

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde og lån på samlet 37 milliarder kroner er solgt per 30. juni 2018.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook negative) og A- (outlook stable). Moody's endret i juli 2017 utsiktene for SpareBank 1 SMN og andre norske banker fra «stable» til

«negative» outlook. Endringen er utløst av forventning om innføring av EUs krisehåndteringsdirektiv, som trolig vil medføre lavere sannsynlighet for støtte fra offentlige myndigheter til norske banker.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 30. juni 2018 ble 15,0 prosent mot 14,6 prosent ved årsskiftet. Konsernets målsetting for ren kjernekapitaldekning er 15,0 prosent. Myndighetskravet til ren kjernekapitaldekning er 14,1 prosent.

Risikoveid balanse (beregningsgrunnlaget) økte med 2,5 prosent i første halvår som følge av vekst i boliglån og økt kapitalbehov knyttet til overgangsordningen. Ren kjernekapital økte med 5,1 prosent første halvår som følge av et meget godt halvårsresultat og mottatt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen i andre kvartal. Ren kjernekapitaldekning økte etter dette med 0,4 prosentpoeng i første halvår.

Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) er 7,4 prosent (7,2 prosent).

Per 31. desember 2017 økte motsyklisk buffer fra 1,5 prosent til 2,0 prosent slik at krav til ren kjernekapital økte til 12,0 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav. Inklusive et pilar 2-krav på 2,1 prosent er det samlede myndighetskrav 14,1 prosent.

Finanstilsynets endelige vurdering av tillegg for risikoer som ikke dekkes tilstrekkelig av pilar 1, ble fastsatt til 2,1 prosent i 2015. Påslaget er hovedsakelig knyttet til eierrisiko, markedsrisiko og konsentrasjonsrisiko på kreditt. Dette tillegget er gjenstand for vurdering fra Finanstilsynet hvert andre år, og Finanstilsynet vil fastsette nytt pilar 2-tillegg i løpet av 2018. SpareBank 1 SMN har mål om en ledelsesbuffer på om lag 1 prosent over samlede pilar 1 samt pilar 2-krav til å kunne absorbere svingninger i risikovektet balanse samt svingninger i konsernets resultat. På bakgrunn av dette er konsernets kapitalmål på 15 prosent.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 30. juni 2018 var 80,21 kroner (75,40), og resultatet per egenkapitalbevis ble 5,75 kroner (3,66).

Pris/Inntjening var 7,35 (9,80) og pris/bok 1,05 (0,95).

Kursen ved halvårsskiftet var 84,50 kroner og det er i 2018 utbetalt 4,40 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for 2017.

Risikoforhold

Konsernets nivå på problemlån er lavt, men preges av utfordringene knyttet til offshorenæringen. Lån til oljerelatert virksomhet utgjør per 30. juni 2018 3,0 prosent av konsernets samlede utlån. Kredittkvaliteten i bankens øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende. Det har ikke vært smitteeffekter fra oljerelatert virksomhet til andre bransjer, og det foreligger ingen øvrige vesentlige konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Det er noe svakere vekstsignaler internasjonalt. I Norge fortsetter oppgangen. En svakere norsk krone har virket positivt for norsk eksportnæring, men det forventes en viss styrking av kronen fremover.

Reallønnsveksten forventes å være moderat. Banken vurderer at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje fortsatt vil være lav også i en situasjon med en viss økning i rentenivå.

Arbeidsledigheten er redusert i bankens markedsområde, og banken legger til grunn at nivået vil være relativt lavt også fremover.

Kredittveksten blant norske husholdninger er noe lavere, men fortsatt betydelig høyere enn lønnsveksten. Husholdningenes gjeld er på et høyt nivå. En renteøkning vil kunne føre til økt sparerate i norske husholdninger, noe som vil kunne gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene og særlig verdsettelse av basisswapper bidrar til volatilitet. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se avsnitt foran om finansiering og likviditet).

Utsikter

Regnskapet for første halvår 2018 viser godt salg, robust vekst og god inntjening. Resultat er preget av gevinst ved salg av bankens hovedkontor og effekter av fusjon mellom Vipps, Bank Asept og Bank ID. Underliggende inntjening er også forbedret.

Det er igangsatt en rekke tiltak for ytterligere effektivisering og lønnsomhetsforbedring i konsernet.

De økonomiske utsiktene i Trøndelag og Møre og Romsdal er gode. Bankens forventningsbarometer viser økt optimisme i næringslivet.

Det er grunn til å forvente at den sterke boliglånsveksten vil avta noe, men styret legger til grunn at banken på grunn av et godt distribusjonskonsept og sterk salgskraft også i 2018 vil øke markedsandelen i vårt markedsområde. Styret er godt fornøyd med positiv utvikling i bankens omdømme basert på TNS Gallups kundetilfredshetsundersøkelse. Spesielt er utviklingen positiv blandt de yngre kundene.

Banken vil fortsette innsatsen for å styrke markedsposisjonen blant små og mellomstore bedrifter.

Det er betydelig lavere tap på utlån i første halvår 2018 sammenlignet med fjoråret. Bankens engasjementer innen oljeservicenæringen er ferdig restrukturert. Styret legger likevel til grunn at det kan komme nye utfordringer i denne næringen. Det er svært lite tap og mislighold i bankens utlånsportefølje for øvrig, og styret legger til grunn at dette er en situasjon som vil vedvare i 2018.

Intensjonsavtalen mellom SpareBank 1 Gruppen og DNB om sammenslåing av skadeforsikringsvirksomhetene vil gi effektiviseringsgevinster i forsikringsselskapet samt ytterligere styrking av konkurransekraften i forsikringsmarkedet. Banken kan videre påregne en betydelig gevinst som følge av transaksjonen.

Ren kjernekapitaldekning er på 15,0 prosent og i tråd med konsernets målsetting. Uvektet kapitaldekning på 7,4 prosent viser at banken er meget solid. Banken vil fortsatt arbeide med kapitaleffektivisering for å styrke lønnsomhet og ivareta soliditet.

Styret er godt fornøyd med konsernets prestasjoner og resultater hittil i 2018 og forventer at også 2018 blir et godt år for SpareBank 1 SMN.

Trondheim, 8. august 2018
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Mette Kamsvåg

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Tonje Eskeland Foss

Erik Gunnes
Ansatterepresentant

Venche Johnsen
Ansatterepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Resultatregnskap

Morbank					Konsern						
1. halvår					1. halvår						
2017	2.kv.17	2.kv.18	2017	2018*	(mill. kr)	Note	2018*	2017	2.kv.18	2.kv.17	2017
3.571	883	910	1.759	1.797	Renteinntekter		1.951	1.877	989	945	3.825
		465		923	Herav renteinntekt amortisert kost		1.079		544		
1.599	411	404	808	795	Rentekostnader		802	811	408	413	1.600
1.972	472	506	951	1.002	Netto renteinntekter	10	1.149	1.066	581	532	2.225
1.098	268	274	513	551	Provisjonsinntekter		700	658	361	349	1.390
98	24	26	45	45	Provisjonskostnader		82	74	45	38	168
38	9	8	17	18	Andre driftsinntekter		530	409	291	227	783
1.038	253	256	485	523	Netto provisjons- og andre inntekter		1.149	993	607	538	2.005
629	561	493	608	495	Utbytte		6	4	4	3	6
-	-	-	-	-	Netto resultat fra eierinteresser	3	181	165	102	94	437
146	25	130	33	169	Netto resultat fra finansielle instrumenter	3	293	100	195	35	317
776	586	623	641	664	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		480	269	300	131	760
3.786	1.311	1.385	2.077	2.190	Sum inntekter		2.778	2.328	1.488	1.202	4.989
575	150	150	302	305	Personalkostnader		817	706	413	362	1.426
634	158	176	311	327	Andre driftskostnader		490	463	248	236	943
1.209	307	326	613	632	Sum driftskostnader	11	1.306	1.169	661	598	2.369
2.577	1.004	1.059	1.464	1.557	Resultat før tap		1.471	1.159	827	604	2.621
323	80	67	167	112	Tap på utlån, garantier m.v.	6,7	127	175	78	86	341
2.253	924	992	1.296	1.445	Resultat før skatt	3	1.345	984	748	518	2.279
403	89	127	174	241	Skattekostnad		287	210	156	111	450
-	-	80	-	80	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	2,3	151	2	150	3	-1
1.850	835	944	1.123	1.285	Periodens resultat		1.209	776	743	409	1.828
33	8	9	17	19	Hybridkapitaleienes andel av periodens resultat		20	17	9	8	33
1.162	529	598	707	809	Egenkapitalbeveiseienes andel av periodens resultat		743	474	457	247	1.128
655	298	338	399	457	Grunnfondskapitalens andel av periodens resultat		419	267	258	139	636
					Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		27	17	19	14	32
1.850	835	944	1.123	1.285	Periodens resultat		1.209	776	743	409	1.828
					Resultat/Utvannet resultat per egenkapitalbevis	17	5,75	3,66	3,54	1,92	8,71

* Resultatregnskapet for første halvår 2018 reflekterer implementering av IFRS 9 fra 1. januar 2018. For ytterligere informasjon om effekter av implementeringen, se note 2 og 45 i årsrapporten for 2017. Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

Utvidet resultatregnskap

Morbank					Konsern					
1. halvår					1. halvår					
2017	2.kv.17	2.kv.18	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2.kv.18	2.kv.17	2017
1.850	835	944	1.123	1.285	Periodens resultat	1.209	776	743	409	1.828
					Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat					
-24		-	-	-	Aktuarielle gevinster og tap pensjoner	-3	-	-		-20
6		-	-	-	Skatt på estimatavvik pensjon	1	-	-		5
					Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak					
-	-	-	-	-		1	1	3	-2	4
-18	-	-	-	-	Sum	-1	1	3	-2	-11
					Poster som vil bli reklassifisert til resultat					
15	9	7	9	7	Endring i virkelig verdi for investeringer over totalresultat	7	9	7	9	15
					Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat					
-		-4	-	-2		-2	-	-4	-	-
					Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak					
-	-	-	-	-		-11	1	-18	1	4
-	-	-	-	-	Skatt	-0	-	0	-	-
15	9	3	9	5	Sum	-6	10	-15	10	19
1.847	844	947	1.132	1.290	Totalresultat	1.202	787	731	417	1.836

Balanse

Morbank				Konsern		
31.12.17	30.6.17	30.6.18 (mill. kr)	Note	30.6.18	30.6.17	31.12.17
3.313	2.448	1.403		1.403	2.448	3.313
9.543	10.002	10.801		5.078	4.997	4.214
104.769	100.733	108.020	5	114.683	106.388	110.959
19.895	20.394	18.721	15	18.640	20.312	19.736
4.328	4.587	2.877	15	2.910	4.673	4.351
169	200	355	15,00	2.540	1.475	1.825
3.940	3.771	4.130		5.748	5.633	5.760
3.120	3.120	2.619		-	-	-
82	226	82	2	48	32	649
522	480	532		842	709	793
703	991	6.414	12	7.692	2.780	1.654
150.383	146.952	155.956	Eiendeler	159.584	149.449	153.254
9.047	9.261	8.708		9.889	9.521	9.607
77.362	76.494	81.080	9	80.343	75.559	76.476
42.194	39.674	43.234	14	43.234	39.674	42.194
3.341	3.751	2.849	15	2.974	3.761	3.343
909	912	2.042	13	2.962	1.970	1.923
-	-	-	2	8	0	1
2.159	2.188	2.147	14	2.189	2.231	2.201
135.011	132.281	140.060	Sum gjeld	141.600	132.716	135.744
2.597	2.597	2.597		2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0		-11	-6	-8
895	895	895		895	895	895
5.079	4.487	5.079		5.075	4.482	5.072
571	-	-		-	-	571
322	-	-		-	-	322
4.831	4.498	4.831		4.831	4.498	4.831
126	126	126		126	139	126
-	13	-12		1.503	1.906	1.547
950	933	1.094		1.136	933	993
-	1.123	1.285		1.209	776	-
				621	514	565
15.372	14.672	15.895	Sum egenkapital	17.984	16.733	17.510
150.383	146.952	155.956	Gjeld og egenkapital	159.584	149.449	153.254

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
1. halvår 18				1. halvår 18		
2017	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2017
1.850	1.106	1.285	Resultat etter skatt	1.209	759	1.828
50	22	30	+ Av- og nedskrivninger	43	49	102
323	167	112	+ Tap på utlån/garantier	127	175	341
2.223	1.295	1.427	Tilført fra årets virksomhet	1.378	983	2.271
656	109	-4.268	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	-4.610	-348	480
-455	-41	642	Økning/(reduksjon) annen gjeld	678	126	-339
-8.593	-4.401	-3.382	Reduksjon/(økning) utlån	-3.878	-5.210	-9.946
-1.340	-1.800	-1.258	Reduksjon/(økning) utlån kredittinstitusjoner	-864	-1.105	-322
8.972	8.104	3.717	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	3.867	8.391	9.308
-1.252	-1.038	-339	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinstitusjoner	282	-988	-902
-2.259	-2.757	1.174	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	1.096	-2.756	-2.179
-2.047	-529	-2.287	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	-2.050	-906	-1.629
-100	-26	-33	Brutto investeringer bygninger/driftsmidler	-79	-97	383
-145	-121	311	Netto innbetalt kapital tilknyttede selskaper/datterselskaper	661	239	-685
94	57	-180	Reduksjon/(økning) aksjer og eierinteresser	-708	146	-249
-146	-89	98	B) Netto likviditetsendring investeringer	-126	288	-546
-27	2	-12	Økning/(reduksjon) i ansvarlig lånekapital	-12	2	-27
0	0	0	Innbetalinger/(utbetalinger) knyttet til eierandelskapital	-11	0	-21
-390	-389	-571	Utbetalt utbytte	-571	-389	-390
-220	-220	-322	Besluttet gaveutdeling	-322	-220	-220
-33	-	144	Økning/(reduksjon) i hybridkapital	144	-	-33
5.860	3.358	1.040	Økning/(reduksjon) annen langsiktig gjeld	1.038	3.358	5.862
5.191	2.751	280	C) Netto likviditetsendringer finansiering	267	2.751	5.173
2.998	2.133	-1.910	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året	-1.910	2.133	2.998
315	315	3.313	Likviditetsbeholdning per 1.1	3.313	315	315
3.313	2.448	1.403	Likviditetsbeholdning ved utgangen av kvartalet	1.403	2.448	3.313
2.998	2.133	-1.910	Endring	-1.910	2.133	2.998

Endring i egenkapital

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Hybrid- kapital	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte og gaver	Fond for-urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1.1.17	2.597	895	950	4.499	4.490	609	126	-	14.166
Periodens resultat	-	-	33	327	580	893	17	-	1.850
Utvidede resultatposter									
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	15	15
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-18	-18
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	-3	-3
Totalresultat for perioden	-	-	33	327	580	893	17	-3	1.847
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2016	-	-	-	-	-	-389	-	-0	-390
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-220	-	-	-220
Betalte renter hybridkapital	-	-	-33	-	-	-	-	-	-33
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	5	9	-	-17	3	-
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-33	5	9	-609	-17	3	-642
Egenkapital per 31.12.17	2.597	895	950	4.831	5.079	893	126	-	15.372
Egenkapital per 31.12.17	2.597	895	950	4.831	5.079	893	126	-	15.372
Implementeringseffekt IFRS 9								-17	-17
Egenkapital per 1.1.18	2.597	895	950	4.831	5.079	893	126	-17	15.355
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	1.285	1.285
Utvidede resultatposter									
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	7	7
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat								-2	-2
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-	1.290	1.290
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2017	-	-	-	-	-	-571	-	-	-571
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-322	-	-	-322
Ny hybridkapital	-	-	324	-	-	-	-	-	324
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-160	-	-	-	-	-	-160
Betalte renter hybridkapital	-	-	-20	-	-	-	-	-	-20
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-					-0	-0
Sum transaksjoner med eierne	0	-	144	-	0	-893	-	-0	-749
Egenkapital per 30.06.18	2.597	895	1.094	4.831	5.079	-	126	1.273	15.895

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Hybrid- kapital	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
(mill. kr)										
Egenkapital per 1.1.17	2.593	895	950	4.499	4.487	609	139	1.656	425	16.253
Periodens resultat	-	-	33	327	580	893	17	-54	32	1.828
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	15	-	15
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-16	1	-15
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	7	1	8
Totalresultat for perioden	-	-	33	327	580	893	17	-46	32	1.836
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2016	-	-	-	-	-	-389	-	-0	-	-390
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-220	-	-	-	-220
Ny hybridkapital	-	-	43	-	-	-	-	-	-	43
Betalte renter hybridkapital	-	-	-33	-	-	-	-	-	-	-33
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	-	0
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	-4	-	-	-	-4	-	-	-12	-	-21
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	5	9	-	-30	-31	2	-44
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-21	-	-21
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	105	105
Sum transaksjoner med eierne	-4	-	9	5	5	-609	-30	-63	107	-580
Egenkapital per 31.12.17	2.588	895	993	4.831	5.072	893	126	1.547	565	17.510

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

(mill. kr)	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Hybrid- kapital	Grunnfonds- kapital	Utjevning- fond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital per 1.1.17	2.588	895	993	4.831	5.072	893	126	1.547	565	17.510
Implementeringseffekt IFRS 9								-25		-25
Egenkapital per 1.1.18	2.588	895	993	4.831	5.072	893	126	1.521	565	17.484
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	1.182	27	1.209
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-10	-	-10
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	-2	-	-2
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1	-2
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	-6	-1	-7
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-	1.176	26	1.202
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2017	-	-	-	-	-	-571	-	-	-	-571
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-322	-	-	-	-322
Ny hybridkapital	-	-	324	-	-	-	-	-	-	324
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-160	-	-	-	-	-	-	-160
Betalte renter hybridkapital	-	-	-20	-	-	-	-	-	-	-20
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	-	0
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	-2	-	-	-	4	-	-	-12	-	-11
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	34		34
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-7	-	-7
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
Sum transaksjoner med eierne	-2	-	144	-	4	-893	-	15	30	-702
Egenkapital per 30.06.18	2.586	895	1.136	4.831	5.075	-	126	2.712	621	17.984

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	27
Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	29
Note 3 - Segmentrapportering	30
Note 4 - Kapitaldekning	33
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	35
Note 6 - Tap på utlån og garantier	36
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	37
Note 8 - Brutto utlån	39
Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	40
Note 10 - Netto renteinntekter	41
Note 11 - Andre driftskostnader	42
Note 12 - Øvrige eiendeler	43
Note 13 - Annen gjeld	44
Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	45
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	46
Note 16 - Likviditetsrisiko	49
Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis	50

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børeregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2017. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med unntak av implementering av IFRS 9, som beskrevet under.

IFRS 9

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler innregning, klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. IFRS 9 er gjeldende fra første januar 2018 og er godkjent av EU.

Utfyllende informasjon om implementering av IFRS 9 i SpareBank 1 SMN finnes i note 2 og note 45 i årsregnskapet for 2017.

Som tillatt av overgangsbestemmelsene i IFRS 9, har SpareBank 1 SMN valgt å ikke omarbeide sammenligningstallene, og disse er presentert i tråd med tidligere regnskapsprinsipper som beskrevet i årsrapporten for 2017. Justeringer i bokførte verdier ved implementeringstidspunktet første januar 2018 er foretatt mot egenkapital, og det er gitt nye noteopplysninger i tråd med IFRS 7. Noteopplysninger etter gamle prinsipper er de samme som presentert tidligere perioder.

Klassifisering og måling

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 er finansielle eiendeler klassifisert i tre målekategorier: Virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsinnregning av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer skal som hovedregel føres i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument, som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag etter en virksomhetsoverdragelse, kan utpekes som målt til virkelig verdi med verdiendringer over OCI. Når egenkapitalinstrumenter utpekes til virkelig verdi med verdiendringer ført mot OCI skal ordinære utbytter resultatføres, mens verdiendringer ikke skal til resultatet verken løpende eller ved avhendelse.

Finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser skal fortsatt måles til amortisert kost med unntak av finansielle derivater målt til virkelig verdi, finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje og finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer innregnet over resultatet.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Målingen av avsetningen for forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Metodikken i IFRS 9 standarden innebærer noe større volatilitet i nedskrivningene, og det forventes at nedskrivninger kommer tidligere. Dette vil være spesielt merkbart ved inngangen til en nedgangskonjunktur.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Tapsanslaget skal lages kvartalsvis, og vil bygge på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Banken har besluttet å benytte tre makroøkonomiske scenarier for å ta hensyn til ikke-lineære aspekter av forventede tap. De ulike scenarier vil bli benyttet for å justere aktuelle parametre for beregning av forventet tap, og et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt av forventet tap i henhold til respektive scenarier vil bli innregnet som tap.

Tapsestimatene vil bli beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn.

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig. Sparebank 1 SMN har besluttet å benytte både absolutte og relative endringer i PD som kriterie for flytting til trinn 2. Den viktigste driveren for en vesentlig endring i kredittrisiko er kvantitativ endring i PD på balansedagen sammenlignet med PD ved første gangs innregning. En endring i PD med over 150 prosent er vurdert å være en vesentlig endring i kredittrisiko. I tillegg må endringen i PD minimum være over 0,6 prosentpoeng. Kunder med mer enn 30 dagers betalingsforsinkelse vil alltid flyttes til trinn 2. Det gjøres også en kvalitativ vurdering basert på hvorvidt engasjementet har vesentlig økt kredittrisiko dersom det settes på særskilt overvåking.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under tidligere regelverk var definert som misligholdte og nedskrevne.

SpareBank 1 SMN beregner tapsavsetningen for eiendeler i trinn 1 og 2 etter IFRS 9 som nåverdien av eksponering (EAD) multiplisert med tapssannsynlighet (PD) multiplisert med tap ved mislighold (LGD). SpareBank 1 SMN har gruppert utlånene i tre porteføljer og foretar fremskriving i en 5 års periode for hver portefølje.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Konsernet har ikke innhentet ny pensjonsberegning per 30. juni da det ikke er identifisert forhold som vesentlig endrer pensjonsforpliktelsen. For ytterligere beskrivelse av de ulike pensjonsordningene, se note 24 i årsrapporten for 2017.

Virksomhet holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

Eiendeler og gjeld relatert til bankens hovedkontor i Søndre Gate 4-10 i Trondheim sentrum er klassifisert som holdt for salg fra Q4 2017 basert på konsernledelsen og styrets godkjenning av salget av eiendommen, samt at prosessen var kommet så langt at det var høyst sannsynlig at salget ville være gjennomført innen 12 måneder.

SpareBank 1 SMN aksepterte den 9. november 2017 et bud på eiendommen. SpareBank 1 SMN med datterselskaper vil leie tilbake ca. 70 prosent av arealet i en 15 års leiekontrakt med opsjon på forlengelse. Estimert årlig brutto årsleie i 2018 er 36,4 millioner kroner. Brutto eiendomsverdi er 755 millioner kroner, og har gitt SpareBank 1 SMN en netto gevinst på 150 millioner. Transaksjonen ble sluttført i Q2 2018 gjennom salg av eiendomsselskapet Søndre gate 4-10 AS.

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 30. juni
2018

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat-marked	Nærings- liv	SB1 Markets	SB 1 Finans EM 1	SB 1 Regnskaps-huset MN	SB 1 SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Netto renteinntekter	498	477	-7	2	131	-0	-	-	48	1.149
Renter av anvendt kapital	86	64	-	-	-	-	-	-	-151	-
Sum renteinntekter	584	541	-7	2	131	-0	-	-	-102	1.149
Netto provisjons- og andre inntekter	397	98	245	261	30	253	-	-	-135	1.149
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	4	58	-	-	-	117	51	401	632
Sum inntekter	981	643	296	263	162	252	117	51	163	2.929
Sum driftskostnader	398	187	260	245	75	208			-67	1.306
Resultat før tap	583	456	36	18	87	44	117	51	230	1.622
Tap på utlån, garantier m.v.	10	102	-	-	15	-	-	-	-1	127
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	573	354	36	18	72	44	117	51	231	1.496
EK avkastning *)	13,2 %	10,8 %								14,4 %
Balanse										
Utlån til kunder	108.702	39.452	-	-	7.304	-	-	-	-668	154.790
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-37.304	-1.699	-	-	-	-	-	-	0	-39.003
Nedskrivning utlån	-67	-997	-	-	-39	-	-	-	-	-1.103
Andre eiendeler	138	3.291	2.970	1.656	17	395	1.396	1.197	33.842	44.901
Sum eiendeler	71.471	40.094	2.970	1.656	7.282	395	1.396	1.197	33.123	159.584
Innskudd fra og gjeld til kunder	40.372	38.390	-	-	-	-	-	-	1.581	80.343
Annen gjeld og egenkapital	31.099	1.704	2.970	1.656	7.282	395	1.396	1.197	31.542	79.241
Sum egenkapital og gjeld	71.471	40.094	2.970	1.656	7.282	395	1.396	1.197	33.123	159.584

**Konsern 30. juni
2017**

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat-marked	Nærings- liv	SB1 Markets	SB 1 Finans EM 1	SB 1 Regnskaps-huset MN	SB 1 Regnskaps-huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Netto renteinntekter	470	488	-4	1	106	-1	-	-	-16	1.043
Renter av anvendt kapital	59	56	-	-	-	-	-	-	-115	-
Sum renteinntekter	529	544	-4	1	106	-1	-	-	-131	1.043
Netto provisjons- og andre inntekter	364	96	156	254	27	210	-	-	-115	993
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	5	35	-	-	-	134	48	50	272
Sum inntekter	894	645	186	255	133	210	134	48	-196	2.308
Sum driftskostnader	391	194	170	235	67	174			-61	1.169
Resultat før tap	503	451	16	20	66	36	134	48	-135	1.139
Tap på utlån, garantier m.v.	1	166	-	-	8	-	-	-	-0	175
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	501	286	16	20	58	36	134	48	-135	964
EK avkastning *)	16,2 %	9,5 %								9,9 %
Balanse										
Utlån til kunder	98.262	39.895	-	-	6.207	-	-	-	-564	143.800
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-34.345	-2.097	-	-	-	-	-	-	-0	-36.442
Individuell nedskrivning utlån	-20	-584	-	-	-13	-	-	-	-2	-619
Gruppenedskrivning utlån	-90	-218	-	-	-23	-	-	-	-20	-351
Andre eiendeler	177	2.486	1.915	1.509	31	323	1.379	1.103	34.137	43.061
Sum eiendeler	63.984	39.483	1.915	1.509	6.202	323	1.379	1.103	33.550	149.449
Innskudd fra og gjeld til kunder	37.437	37.669	-	-	-	-	-	-	453	75.559
Annen gjeld og egenkapital	26.547	1.814	1.915	1.509	6.202	323	1.379	1.103	33.097	73.891
Sum egenkapital og gjeld	63.984	39.483	1.915	1.509	6.202	323	1.379	1.103	33.550	149.449

*) Regulatorisk kapital er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i PM og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 15,0 prosent for å være i tråd med bankens kapitalmål per 31. desember 2017

**) Spesifikasjon av netto avkastning på finansielle eiendeler inkl. holdt for salg (mill. kr)

	30.06.2018	30.06.2017
Utbytte	6	4
Gevinst/(tap) på aksjer (inkl utbytte)	268	9
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	142	22
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	12	15
Gevinst/(tap) på valuta	26	19
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-36	58
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	37	25
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	-6	-48
Sum verdiendringer finansielle eiendeler	444	100
SpareBank 1 Gruppen	117	134
SpareBank 1 Boligkreditt	-5	-37
SpareBank 1 Næringskreditt	8	13
BN Bank	53	50
SpareBank 1 Kredittkort	11	7
SpareBank 1 Betaling	-6	-
Andre selskaper	4	-
Sum avkastning på eierinteresser	182	167
Sum	631	272
Virkelig verdi sikring		
Virkelig verdi-endringer på sikringsinstrumentet	-115	-177
Virkelig verdi-endringer på den sikrede posten henførbart til sikret risiko	109	129
Gevinster el. tap fra sikringsbokføring, netto	-6	-48

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretaksporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 30. juni 2018 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 2,1 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital inklusive pilar 2-kravet er dermed 14,1 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer økte fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. For andre kvartal 2018 er morbanken og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 50 prosent i 2017 og 60 prosent i 2018. Per 30. juni 2018 hadde morbanken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Tilsvarende for ansvarlig lån er 659 millioner kroner.

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.17	30.6.17	30.6.18		30.6.18	30.6.17	31.12.17
15.372	14.672	15.895	Sum balanseført egenkapital	17.984	16.733	17.510
-950	-933	-1.094	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.136	-1.198	-993
-522	-480	-532	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.044	-872	-984
-893	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-893
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-621	-514	-565
-	-	-	Ikke-kontrollernde eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	357	241	324
-	-1.106	-1.285	Periodens resultat	-1.209	-759	-
-	726	690	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent etter skatt av konsernresultat for 2018)	614	380	-
-30	-32	-28	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-46	-50	-41
-350	-195	-298	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-299	-257	-333
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	4	7	7
-	-	-	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-74	-3	-212
12.627	12.653	13.349	Sum ren kjernekapital	14.528	13.709	13.820
950	950	1.114	Fondsobligasjon	1.592	1.358	1.427
459	459	367	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	367	459	459
14.036	14.062	14.830	Sum kjernekapital	16.488	15.526	15.707
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.000	1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.621	1.710	1.615
561	561	449	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	449	561	561
-254	-245	-141	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-141	-245	-254
1.307	1.317	1.308	Sum tilleggskapital	1.930	2.026	1.922
15.343	15.378	16.138	Netto ansvarlig kapital	18.418	17.552	17.629

Minimumskrav ansvarlig kapital								
978	1.106	951	Spesialiserte foretak		1.072	1.232	1.107	
1.098	1.031	1.115	Foretak		1.128	1.045	1.113	
1.370	1.277	1.459	Massemarked eiendom		2.010	1.759	1.892	
90	91	93	Massemarked øvrig		96	94	91	
1.198	1.234	1.037	Egenkapitalposisjoner IRB		1	1	1	
4.733	4.739	4.655	Sum kredittrisiko IRB		4.307	4.131	4.205	
3	5	2	Stater og sentralbanker		2	5	3	
80	74	84	Obligasjoner med fortrinnsrett		146	131	146	
431	489	407	Institusjoner		262	429	333	
0	5	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak		9	9	4	
25	23	46	Foretak		255	142	226	
18	17	16	Massemarked		438	418	405	
13	16	14	Engasjementer med pant i fast eiendom		195	306	193	
232	221	260	Egenkapitalposisjoner		359	339	344	
70	64	66	Øvrige eiendeler		128	164	166	
872	914	895	Sum kredittrisiko Standardmetoden		1.796	1.942	1.820	
16	28	21	Gjeldsrisiko		23	29	18	
-	-	-	Egenkapitalrisiko		11	6	22	
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørssisiko		4	1	1	
341	341	370	Operasjonell risiko		575	510	510	
52	67	45	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)		110	123	117	
-	-	-	Overgangsordning		946	634	891	
6.015	6.089	5.986	Minimumskrav ansvarlig kapital		7.771	7.376	7.585	
75.182	76.107	74.823	Beregningsgrunnlag		97.137	92.202	94.807	
3.383	3.425	3.367	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent		4.371	4.149	4.266	
Bufferkrav								
1.880	1.903	1.871	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent		2.428	2.305	2.370	
2.255	2.283	2.245	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent		2.914	2.766	2.844	
1.504	1.142	1.496	Motsykliskbuffer, 2,0 prosent (1,5 prosent)		1.943	1.383	1.896	
5.639	5.327	5.612	Sum bufferkrav til ren kjernekapital		7.285	6.454	7.111	
3.605	3.900	4.370	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav		2.872	3.106	2.444	
Kapitaldekning								
16,8 %	16,6 %	17,8 %	Ren kjernekapitaldekning		15,0 %	14,9 %	14,6 %	
18,7 %	18,5 %	19,8 %	Kjernekapitaldekning		17,0 %	16,8 %	16,6 %	
20,4 %	20,2 %	21,6 %	Kapitaldekning		19,0 %	19,0 %	18,6 %	
Uvektet kjernekapitalandel								
145.821	145.532	152.080	Balanseposter		216.406	207.760	210.764	
7.112	7.555	7.235	Poster utenom balansen		9.345	9.400	9.295	
-902	-707	-858	Øvrige justeringer		-1.480	-1.190	-1.580	
152.032	152.380	158.457	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel		224.271	215.969	218.479	
14.036	14.062	14.830	Kjernekapital		16.488	15.526	15.707	
9,2 %	9,2 %	9,4 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)		7,4 %	7,2 %	7,2 %	

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.17	30.6.17	30.6.18	(mill. kr)	30.6.18	30.6.17	31.12.17
11.305	10.959	11.825	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	12.137	11.213	11.606
1.311	1.298	1.204	Havbruk	1.556	1.708	1.697
2.850	3.115	2.461	Industri og bergverk	2.794	3.415	3.157
2.794	3.407	2.649	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.349	4.018	3.419
2.432	1.340	2.633	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.902	1.589	2.700
4.639	4.532	4.706	Sjøfart og offshore	4.706	4.532	4.639
14.289	14.692	14.564	Eiendomsdrift	14.623	14.749	14.348
2.510	2.482	2.514	Forretningsmessig tjenesteyting	2.195	2.230	2.260
3.547	3.421	3.747	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	4.545	4.142	4.322
226	269	7	Offentlig forvaltning	19	282	240
1.669	1.788	1.820	Øvrige sektorer	1.852	1.819	1.699
47.572	47.303	48.128	Sum næring	50.676	49.698	50.087
94.984	90.804	99.959	Lønnstakere	104.114	94.101	98.697
142.556	138.107	148.087	Sum utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	154.790	143.800	148.784
34.885	34.181	37.172	Herav Boligkreditt	37.172	34.181	34.885
1.828	2.261	1.831	Herav Næringskreditt	1.831	2.261	1.828
105.843	101.665	109.084	Brutto utlån til kunder	115.787	107.358	112.071
		1.012	- Tap på utlån til amortisert kost	1.052		
		52	- Tap på utlån til FVOCI	52		
751	551		- Individuelle nedskrivninger		564	765
323	328		- Nedskrivning på grupper av utlån		349	347
104.769	98.056	108.020	Netto utlån til kunder	114.683	103.204	110.959

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank

	Januar - Juni		
	2018		
Tap på utlån (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i nedskrivninger for forventet tap	8	63	71
Mertap ved konstatering	3	41	45
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-3	-0	-4
Sum tap på utlån og garantier	7	104	112

Morbank

	Januar - Juni		
	2017		
Tap på utlån (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4	-17	-20
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	10	10
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	5	165	170
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	2	7	9
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	2	0	2
Sum tap på utlån og garantier	1	166	167

Konsern

	Januar - Juni		
	2018		
Tap på utlån (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i nedskrivninger for forventet tap	7	62	70
Mertap ved konstatering	17	50	66
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-8	-1	-9
Sum tap på utlån og garantier	16	111	127

Konsern

	Januar - Juni		
	2017		
Tap på utlån (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4	-14	-18
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	2	10	12
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	5	165	170
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	5	8	13
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	2	0	2
Sum tap på utlån og garantier	7	168	175

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Avsetning til tap på utlån og garantier presenteres etter implementering av IFRS 9 fra 1. januar 2018. Se note 2 og 45 i årsrapporten for 2017 for utfyllende informasjon om implementeringseffekten og overgangen. Sammenligningstall er ikke omarbeidet og informasjonen vedrørende 2. kvartal 2017 er presentert etter tidligere regelverk i IAS 32.

Morbank

(mill. kr)	01.jan.18	Endring avsetning for tap	30.6.18	
			Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	30.jun.18
Utlån til amortisert kost Næringsliv	1.017	33	14	1.063
Utlån til amortisert kost Privatmarked	32	3	0	35
Utlån til virkelig verdi over OCI Privatmarked	65	3	-0	68
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.114	39	13	1.166
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån				1.064
Annen gjeld - avsetninger				85
Totalresultat - virkelig verdi justering av tap				17

Konsern

(mill. kr)	01.jan.18	Endring avsetning for tap	30.6.18	
			Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	31.jun.18
Utlån til amortisert kost Næringsliv	1.037	33	13	1.083
Utlån til amortisert kost Privatmarked	52	3	-1	22
Utlån til virkelig verdi over OCI Privatmarked	65	3	-0	100
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.154	39	13	1.205
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån				1.103
Annen gjeld - avsetninger				85
Totalresultat - virkelig verdi justering av tap				17

Morbank

Total balanseført tapsavsetning	30.6.18			Total
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 1. januar	96	256	762	1.114
Avsetning til tap				
Overført til (fra) Trinn 1	24	-24	-0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-5	5	-0	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-2	2	-
Netto ny måling av tap	-30	48	49	67
Nye utstedte eller kjøpte utlån	28	21	1	50
Utlån som har blitt fraregnet	-15	-47	-3	-65
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-		
Balanse 31. juni	98	257	811	1.166

Konsern

Total balanseført tapsavsetning	30.6.18			Total
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 1. januar	105	269	780	1.154
Avsetning til tap				
Overført til (fra) Trinn 1	27	-26	0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-4	4	-0	-
Overført til (fra) Trinn 3	0	-3	3	-
Netto ny måling av tap	-31	49	47	65
Nye utstedte eller kjøpte utlån	31	23	1	55
Utlån som har blitt fraregnet	-16	-48	-4	-69
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	
Balanse 31. jun	112	266	827	1.205

Morbank

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	30.6.17		Totalt
	Privat-marked	Nærings-liv	
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.*)	28	597	625
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	5	165	170
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	4	6	10
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	102	103
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	0	62	62
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	20	590	610

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 6,1 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

Gruppenedskrivninger (mill.kr)	30.6.17		Totalt
	Privat-marked	Nærings-liv	
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	228	318
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	10	10
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	90	238	328

Konsern

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	30.6.17		Totalt
	Privat-marked	Nærings-liv	
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.*)	31	607	638
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	5	165	170
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	4	6	10
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	102	103
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	0	64	64
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	23	602	625

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 6,1 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

Gruppenedskrivninger (mill. kr)	30.6.17		Totalt
	Privat-marked	Nærings-liv	
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	100	239	339
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	2	10	12
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	102	249	351

Note 8 - Brutto utlån

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	94.352	9.931	1.560	105.843
Overført til Trinn 1	1.599	-1.592	-7	-
Overført til Trinn 2	-2.110	2.133	-24	-
Overført til Trinn 3	-34	-175	210	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-4.120	-92	105	-4.107
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	27.975	765	67	28.807
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-19.415	-1.956	-88	-21.459
Balanse 30. juni 2018	98.248	9.013	1.823	109.084

Konsern

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	99.564	10.855	1.652	112.071
Overført til Trinn 1	1.859	-1.851	-8	-
Overført til Trinn 2	-2.415	2.451	-36	-
Overført til Trinn 3	-43	-203	247	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-4.651	-191	92	-4.750
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	29.693	853	71	30.617
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-19.990	-2.049	-111	-22.150
Balanse 31. juni 2018	104.018	9.864	1.907	115.787

Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.17	30.6.17	30.6.18		30.6.18	30.6.17	31.12.17
3.061	2.944	3.001	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	3.001	2.944	3.061
1.021	974	669	Havbruk	669	974	1.021
2.736	1.994	1.789	Industri og bergverk	1.789	1.994	2.736
3.046	2.769	3.532	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.532	2.769	3.046
4.152	3.627	3.404	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.404	3.627	4.152
1.269	1.309	1.097	Sjøfart og offshore	1.097	1.309	1.269
4.595	5.243	5.522	Eiendomsdrift	5.282	5.002	4.405
6.429	5.940	6.550	Forretningsmessig tjenesteyting	6.550	5.940	6.429
5.846	6.530	6.452	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	6.086	6.095	5.414
11.284	11.153	11.852	Offentlig forvaltning	11.852	11.153	11.284
2.127	1.988	2.866	Øvrige sektorer	2.735	1.728	1.863
45.565	44.470	46.734	Sum næring	45.997	43.534	44.678
31.797	32.024	34.346	Lønnstakere	34.346	32.024	31.797
77.362	76.494	81.080	Sum innskudd	80.343	75.559	76.476

Note 10 - Netto renteinntekter

Morbank				Konsern		
1. halvår				1. halvår		
2017	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2017
			Renteinntekter			
			Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
137	68	76		28	39	44
3.150	1.538	1.584	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	1.774	1.676	3.476
			Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer			
284	153	137		136	151	281
-	-	0	Andre renteinntekter	14	10	23
3.571	1.759	1.797	Sum renteinntekter	1.951	1.877	3.825
			Rentekostnader			
			Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner			
133	69	65		70	70	137
654	325	356	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	351	318	636
668	338	310	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	310	338	668
95	53	39	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	40	54	97
-0	-0	0	Andre rentekostnader	6	7	13
49	24	25	Avgift Sparebankenes sikringsfond	25	24	49
1.599	808	795	Rentekostnader og lignende kostnader	802	811	1.600
1.972	951	1.002	Netto renteinntekter	1.149	1.066	2.225

Note 11 - Andre driftskostnader

Morbank				Konsern		
1. halvår				1. halvår		
2017	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2017
203	105	107	IT-kostnader	145	138	266
17	9	6	Porto og verditransport	9	12	22
50	23	22	Markedsføring	50	47	104
50	22	30	Ordinære avskrivninger	43	49	102
118	59	56	Driftskostnader faste eiendommer	77	55	118
77	37	48	Kjøpte tjenester	65	70	139
118	56	58	Øvrige driftskostnader	100	92	192
634	311	327	Sum driftskostnader	490	463	943

Note 12 - Øvrige eiendeler

Morbank			Konsern		
31.12.17	30.6.17	30.6.18 (mill. kr)	30.6.18	30.6.17	31.12.17
-	27	-	148	193	178
115	114	107	250	884	263
61	87	40	91	151	104
35	253	4.921	5.351	540	322
158	198	158	171	208	171
333	312	1.188	1.681	804	615
703	991	6.414	7.692	2.780	1.654

Note 13 - Annen gjeld

Morbank			Konsern		
31.12.17	30.6.17	30.6.18 (mill. kr)	30.6.18	30.6.17	31.12.17
21	0	21 Utsatt skatt	85	34	81
337	48	310 Betalbar skatt	339	99	367
9	8	9 Formuesskatt	9	8	9
70	77	-4 Tidsavgrensninger	383	467	444
112	141	224 Avsetninger	224	141	112
24	26	24 Pensjonsforpliktelser	24	26	24
88	86	87 Trasseringsgjeld	87	86	88
16	31	28 Leverandørgjeld	116	89	82
0	134	74 Gjeld verdipapirer	353	359	162
-	-	- Egenkapitalinstrumenter	8	226	244
232	361	1.269 Annen gjeld	1.334	436	311
909	913	2.042 Sum annen gjeld	2.962	1.970	1.923

Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)	30.6.18	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.17
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	42.955	8.818	5.839	-1.687	41.663
Verdijusteringer	108	-	-	-99	207
Påløpte renter	171	-	-	-153	324
Totalt	43.234	8.818	5.839	-1.939	42.194

Endring i ansvarlig lånekapital (mill. kr)	30.6.18	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.17
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.705	-	-	4	1.701
Fondsobligasjonslån, nominell verdi*	450	-	-	-	450
Verdijusteringer	25	-	-	-15	40
Påløpte renter	10	-	-	-0	10
Totalt	2.189	-	-	-11	2.201

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskassaveksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2018:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	7	2.903	-	2.910
- Obligasjoner og sertifikater	2.926	15.714	-	18.640
- Egenkapitalinstrumenter	1.930	94	461	2.485
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.522	3.565
Finansielle eiendeler virkelig verdi over totalresultatet				
- Utlån til kunder	-	-	59.480	59.480
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	54	54
Sum eiendeler	4.863	18.754	63.518	87.135
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	13	2.960	-	2.974
- Egenkapitalinstrumenter	7	1	-	8
Sum forpliktelser	20	2.961	-	2.982

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2017:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	2	4.672	-	4.673
- Obligasjoner og sertifikater	3.225	17.087	-	20.312
- Egenkapitalinstrumenter	992	-	413	1.405
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.631	3.673
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	70	70
Sum eiendeler	4.219	21.801	4.114	30.134
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	7	3.755	-	3.761
- Egenkapitalinstrumenter	222	4	-	226
Sum forpliktelser	229	3.758	-	3.987

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2017:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	16	4.334	-	4.351
- Obligasjoner og sertifikater	2.547	17.189	-	19.736
- Egenkapitalinstrumenter	1.339	-	419	1.759
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.236	3.278
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	66	66
Sum eiendeler	3.902	21.566	3.722	29.190

Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	14	3.328	-	3.343
- Egenkapitalinstrumenter	239	4	-	244
Sum forpliktelser	254	3.332	-	3.586

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. juni 2018:

(mill. kr)	Egenkapital-instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over totalresultatet	Egenkapital-instrumenter til virkelig verdi over totalresultatet	Sum
Utgående balanse 31.12.17	419	3.236	-	66	3.722
Implementering IFRS 9	18	-	56.743	-18	56.743
Inngående balanse 1.1.18	437	3.236	56.743	49	60.464
Tilgang	40	987	14.762	-	15.790
Avhending	-18	-694	-12.025	-	-12.737
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-2	-	-2
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	2	-7	2	6	3
Utgående balanse 31.03.18	461	3.522	59.480	54	63.518

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. juni 2017:

(mill. kr)	Egenkapital-instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.16	3.783	524	60	4.367
Tilgang	219	11	-	230
Avhending	-386	-141	-	-528
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	15	19	10	44
Utgående balanse 31.12.16	3.631	413	70	4.114

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2017:

(mill. kr)	Egenkapital-instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.17	524	3.783	60	4.367
Tilgang	20	304	-	323
Avhending	-157	-849	-20	-1.026
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	33	-2	27	57
Utgående balanse 31.12.17	419	3.236	66	3.722

Metode for verdsettelse

Verdsettelsesmetodene som benyttes er tilpasset til hvert finansielle instrument, og har som formål å benytte mest mulig av informasjonen som er tilgjengelig i markedet.

Metode for verdsettelse av finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 er beskrevet i det følgende:

Fastrenteutlån til kunder (nivå 3)

Utlånene består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte rentestruer neddiskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav. Ved beregning av sensitivitet, er diskonteringsfaktor økt med 10 punkter.

Utlån til virkelig verdi over totalresultatet (nivå 3)

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over totalresultat blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisiko forverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrasket beregnet forventet livstidstap. Dersom man dobler worst case scenarioets sannsynlighet i tapsmodellen, medfører det en reduksjon i virkelig verdi på 4 millioner kroner.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen i nivå 2 baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og obligasjonens eller sertifikatets karakteristika. For papirer vurdert under nivå 3 baseres verdsettelsen på indikative priser fra tredjepart eller sammenlignbare papirer.

Aksjer (nivå 3)

Aksjer som er klassifisert i nivå 3 omfatter i det vesentligste investeringer i unoterte aksjer. Disse omfatter blant annet 261 millioner kroner i Private Equity-investeringer, eiendomsfond, hedgefond og unoterte aksjer gjennom selskapet SMN Invest AS. Verdsettelsene er i all hovedsak basert på rapportering fra forvaltere av fondene, som benytter kontantstrømbaserte modeller eller multipler ved fastsettelse av virkelig verdi. Konsernet har ikke full tilgang til informasjon om alle elementene i disse verdsettelsene og har derfor ikke grunnlag for å fastsette alternative forutsetninger. Fastsettelse av virkelig verdi for aksjene i Polaris er basert på verdsettelse foretatt av SpareBank1 Markets. Denne er foretatt basert på verdjustert EK

Eierinteressen i Visa Norge FLI er vurdert å være en finansiell eiendel og klassifisert i kategorien tilgjengelig for salg. SpareBank1 SMN har beregnet virkelig verdi på sin andel av Visa Norge FLI til 37,5 millioner. Sensitivitet på nivå 3 måling: Ettersom estimert verdi av Visa Norge er beregnet av foreningen har vi ikke tilgang til alle vesentlige input, men SMN har hensyntatt en likviditetsrabatt på aksjene i Visa Inc, på 20 prosent. Dersom denne hadde vært justert til 25 prosent, ville målingen av virkelig verdi blitt 4,1 millioner lavere.

Finansielle derivater (nivå 2)

Finansielle derivater i nivå 2 omfatter i hovedsak valutaterminer og rente- og valutaswapper. Verdsettelsen er basert på observerbare rentekurver. I tillegg omfatter posten derivater knyttet til FRAer. Disse er verdsatt med utgangspunkt i observerbare priser i markedet. Derivater klassifisert i nivå 2 omfatter også aksjederivater knyttet til Markets' market-making aktiviteter. Hoveddelen av disse derivatene er knyttet opp mot de mest omsatte aksjene på Oslo Børs, og verdsettelsen baseres på kursutviklingen på den aktuelle/underliggende aksjen og observerbar eller beregnet volatilitet.

Sensitivitetsanalyse, nivå 3 pr 30. juni 2018:

(mill. kr)	Balanseført verdi	Effekt av mulige alternative forutsetninger
Fastrentelån	3.522	-9
Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet *	462	-
Utlån til virkelig verdi over totalresultatet	59.480	-4
Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over totalresultatet	54	-4

* Som beskrevet over er ikke informasjon for å foreta alternative beregninger tilgjengelig

Note 16 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler. Styringen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil.

Konsernet reduserer sin likviditetsrisiko gjennom en spredning av innlån på ulike markeder, innlånskilder, løpetider og instrumenter samt ved bruk av langsiktige innlån. Det foreligger beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Disse hensyntar perioder med både bankspesifikke, systemmessige krisescenarier og en kombinasjon av disse. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonslån og OMF var 2,98 år ved utgangen av første halvår 2018. Samlet LCR var 150 prosent ved utgangen av første halvår og gjennomsnittlig samlet LCR var 151 prosent i andre kvartal isolert. LCR i norske kroner var 117 prosent ved utgangen av andre halvår, i euro er det netto innbetaling.

Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis

Egenkapitalbeviserens andel av resultatet er beregnet som resultat etter skatt fordelt i forhold til gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret. Det foreligger ikke opsjonsavtaler knyttet til egenkapitalbevisene slik at utvannet resultatet er overensstemmende med resultat pr. egenkapitalbevis.

(mill. kr)	1. halvår 2018	1. halvår 2017
Grunnlag resultat som fordeles mellom EK-bevisiere og grunnfondskapital ¹⁾	1.163	741
Resultat til egenkapitalbevisiere, fordelt etter egenkapitalbevisbrøk ²⁾	744	474
Gjennomsnittlig antall utstedte egenkapitalbevis fratrukket egne bevis	129.331.186	129.552.433
Resultat per egenkapitalbevis	5,75	3,66

1) Korrigert resultat	1. halvår 2018	1. halvår 2017
Konsernets resultat i perioden	1.209	776
-ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat	-27	-17
- korrigert for renter på hybridkapital ført direkte mot EK	-20	-17
Korrigert resultat i perioden	1.163	741

2) Beregning av egenkapitalbevisbrøk (morbank)	30.6.18	30.6.17
(mill. kr)		
Eierandelskapital	2.597	2.597
Utjevningsfond	5.079	4.487
Overkursfond	895	895
Fond for urealiserte gevinster	81	81
Annen egenkapital	-8	8
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	8.644	8.068
Grunnfondskapital	4.831	4.498
Fond for urealiserte gevinster	45	45
Annen egenkapital	-4	5
B. Sum grunnfondskapital	4.872	4.548
Avsetning gaver	-	-
Avsatt utbytte	-	-
Egenkapital ekskl. hybridkapital	13.517	12.616
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	63,95 %	63,95 %
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	63,95 %	63,95 %

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	2. kv 2018	1. kv 2018	4. kv 2017	3. kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016	3. kv 2016	2. kv 2016
Renteinntekter	989	962	989	959	945	931	917	874	896
Rentekostnader	408	394	400	389	413	398	413	414	412
Netto renteinntekter	581	568	589	570	532	533	504	460	483
Provisjonsinntekter	361	339	372	360	349	308	300	326	331
Provisjonskostnader	45	36	49	46	38	35	35	34	36
Andre driftsinntekter	291	239	206	168	227	182	149	120	154
Netto provisjons- og andre inntekter	607	542	529	482	538	455	414	412	448
Utbytte	4	2	0	1	3	1	1	13	73
Netto resultat fra eierinteresser	102	79	147	126	94	71	74	103	127
Netto resultat fra finansielle instrumenter	195	99	108	108	35	66	153	157	71
Netto avk. på finansielle investeringer	300	180	256	235	131	138	228	274	271
Sum inntekter	1.488	1.290	1.374	1.287	1.202	1.126	1.146	1.145	1.203
Personalkostnader	413	403	362	357	362	345	251	294	318
Andre driftskostnader	248	241	255	225	236	227	231	210	209
Sum driftskostnader	661	645	618	582	598	571	482	504	528
Resultat før tap	827	645	756	705	604	555	664	641	675
Tap på utlån, garantier m.v.	78	48	78	88	86	89	99	130	118
Resultat før skatt	748	596	678	617	518	466	565	512	558
Skattekostnad	156	131	122	118	111	99	102	87	88
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	150	1	-4	-0	3	-0	7	-1	-1
Periodens resultat	743	466	553	500	409	367	470	423	468

Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	2. kv 2018	1. kv 2018	4. kv 2017	3. kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016	3. kv 2016	2. kv 2016
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning per kvartal ¹⁾	17,9%	11,2%	13,4%	12,5%	10,5%	9,4%	12,2%	11,3%	12,9%
Kostnadsprosent ¹⁾	44 %	50 %	45 %	45 %	50 %	51 %	42 %	44 %	44 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Utlån til kunder (brutto)	115.787	113.174	112.071	110.695	107.358	104.117	102.325	99.569	97.790
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	154.790	151.065	148.784	147.146	143.800	140.038	137.535	134.462	132.583
Innskudd fra kunder	80.343	75.937	76.476	73.086	75.559	70.176	67.168	66.290	67.031
Forvaltningskapital	159.584	152.083	153.254	146.913	149.449	142.042	138.080	139.815	141.145
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	155.833	152.668	150.083	148.181	145.746	140.061	138.948	140.480	137.745
Utlånsvekst inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt siste 12 mnd ¹⁾	7,6 %	7,9 %	8,2 %	9,4 %	8,5 %	8,1 %	8,0 %	6,6 %	6,5 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	6,3 %	8,2 %	13,9 %	10,3 %	12,7 %	9,9 %	4,8 %	4,2 %	1,3 %
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt									
Tapsprosent utlån, annualisert ¹⁾	0,20 %	0,13 %	0,22 %	0,24 %	0,24 %	0,26 %	0,28 %	0,39 %	0,36 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ¹⁾	0,18 %	0,19 %	0,19 %	0,18 %	0,18 %	0,15 %	0,16 %	0,16 %	0,19 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ¹⁾	1,05 %	0,90 %	0,80 %	0,83 %	0,80 %	0,77 %	1,07 %	1,01 %	0,90 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekningsprosent	15,0 %	14,6 %	14,6 %	14,6 %	14,9 %	14,7 %	14,8 %	14,2 %	13,9 %
Kjernekapitalprosent	17,0 %	16,3 %	16,6 %	16,6 %	16,8 %	16,7 %	16,8 %	16,2 %	16,0 %
Kapitaldekningsprosent	19,0 %	18,2 %	18,6 %	19,0 %	19,0 %	18,9 %	19,2 %	18,7 %	18,5 %
Kjernekapital	16.488	15.697	15.707	15.718	15.526	15.149	14.956	14.646	14.455
Netto ansvarlig kapital	18.418	17.518	17.629	18.004	17.552	17.183	17.072	16.921	16.733
Likviditetsdekning (LCR)	150 %	162 %	164 %	124 %	160 %	136 %	129 %	138 %	149 %
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,4 %	7,3 %	7,2 %	7,4 %	7,2 %	7,3 %	7,4 %	7,1 %	6,7 %
Egenkapitalbevis (EKB)									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	84,50	80,90	82,25	81,25	71,75	66,50	64,75	55,75	46,70
Antall utstedte bevis (i mill.) ¹⁾	129,31	129,38	129,38	129,40	129,54	129,48	129,64	129,66	129,47
Bokført egenkapital per EKB, i kr ¹⁾	80,21	76,53	78,81	79,18	75,40	72,31	73,35	74,71	71,53
Resultat per EKB, majoritetsandel, i kr per kvartal ¹⁾	3,54	2,21	2,63	2,42	1,92	1,74	2,21	2,00	2,22
Pris / Resultat per EKB (annualisert) ¹⁾	5,97	9,16	7,81	8,40	9,32	9,58	7,32	6,97	5,26
Pris / Bokført egenkapital ¹⁾	1,05	1,06	1,04	1,03	0,95	0,92	0,88	0,75	0,65

1) Definert som alternative resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-6

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2018 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 – Delårsrapportering og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står ovenfor i neste regnskapsperiode samt vesentlige transaksjoner med nærstående.

Trondheim, 8. august 2018
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Mette Kamsvåg

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Tonje Eskeland Foss

Erik Gunnes
Ansattrepresentant

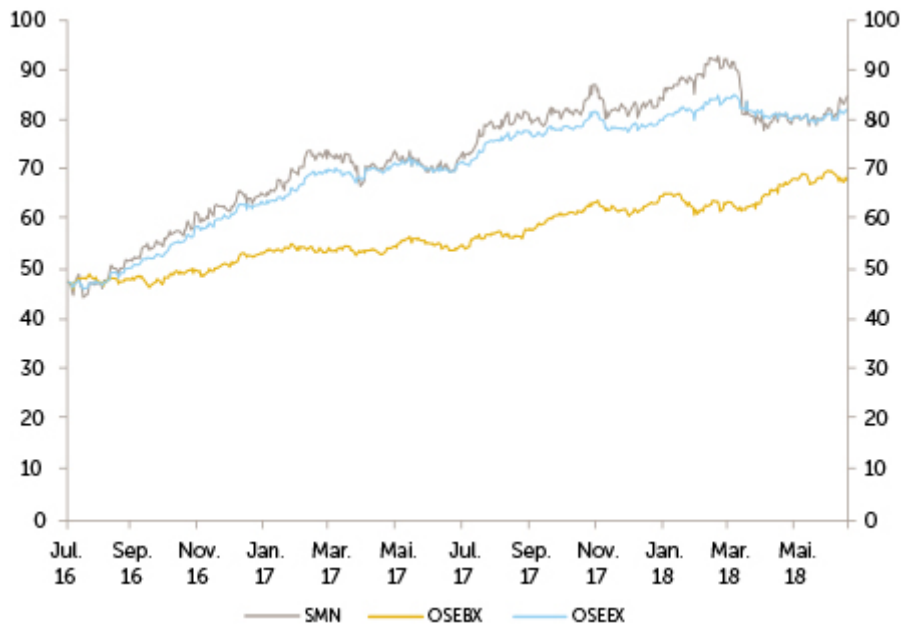
Venche Johnsen
Ansattrepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Egenkapitalbevis

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX and OSEEX

1. juli 2016 til 30. juni 2018

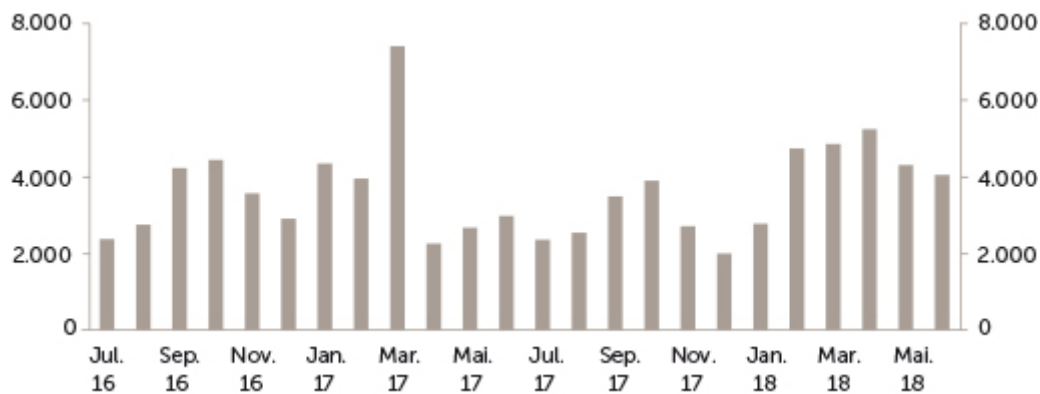

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index (rebasert lik MING 1. juli 2016)

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index (rebasert lik MING 1. juli 2016)

Omsetningsstatistikk

1. juli 2016 til 30. juni 2018

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere	Antall	Andel
VPF Nordea Norge Verdi	6.578.299	5,07 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	4.526.676	3,49 %
Sparebankstiftelsen SMN	3.965.391	3,05 %
VPF Odin Norge	3.542.919	2,73 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	3.253.849	2,51 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	2.688.015	2,07 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	2.431.902	1,87 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	2.080.580	1,60 %
VPF Pareto Aksje Norge	1.821.202	1,40 %
VPF Alfred Berg Gambak	1.759.692	1,36 %
Pareto AS	1.755.225	1,35 %
Morgan Stanley And Co Intl plc	1.746.411	1,35 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. I	1.727.730	1,33 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.717.046	1,32 %
Forsvarets Personellservice	1.568.771	1,21 %
MP Pensjon PK	1.438.701	1,11 %
VPF Nordea Kapital	1.384.632	1,07 %
JP Morgan Securities	1.361.137	1,05 %
VPF Storebrand Norge I	1.321.665	1,02 %
VPF Nordea Avkastning	1.289.111	0,99 %
Sum for de 20 største eiere	47.958.954	36,94 %
Øvrige eiere	81.877.489	63,06 %
Utstedte egenkapitalbevis	129.836.443	100,00 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidl. sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at om lag halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at om lag halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.

Revisjonsberetning

Deloitte.Deloitte AS
Dyre Halses gate 1A
NO-7042 Trondheim
NorwayTel: +47 73 87 69 00
www.deloitte.no

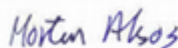
Til Styret i SpareBank 1 SMN

**Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap for SpareBank 1 SMN
30. juni 2018**

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av vedlagte balanse for selskapsregnskapet og konsernregnskapet pr 30. juni 2018 for SpareBank 1 SMN samt tilhørende resultatregnskap og oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for seksmånedersperioden 1. januar til 30. juni, og av beskrivelsen av regnskapsprinsipper og andre noter. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av delårsregnskapet og at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med revisjonsstandarden fastsatt av Den norske Revisorforening, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet ikke gir et rettviseende bilde av foretakets økonomiske stilling per 30. juni 2018 og av resultatet og kontantstrømmene i seksmånedersperioden 1. januar til 30. juni, i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU.

Trondheim 8. august 2018
Deloitte ASMorten Alsos
statsautorisert revisor

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NWB LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret. Medlemmer av
Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282